

Η ΚΟΠΩΣΗ της Βαϊμάρης

Την εποχή που οι κουρασμένοι πολίτες ανέχθηκαν την κατάλυση της δημοκρατίας

«Ο καθένας για πάρτη του»

Ο Μάικλ Λιούις για την κρίση στην Ελλάδα

Η Δημοκρατία της Βαϊμάρης, όπως ονομάζεται το δημοκρατικό διάλειμμα της Γερμανίας μεταξύ δυο παγκοσμίων πολέμων, είναι ξανά της μόδας. Νέα βιβλία κυκλοφορούν και οι αναφορές στον Τύπο, ελληνικό και ξένο, είναι συχνές. Τι έχει πιάσει κάποιους, αίφνης, και εντυφλούν σε αναλύσεις, ιστορικές αναδρομές και αναφορές στην περίοδο που σηματοδεύτηκε από το τραγικό της τέλος και την άνοδο του ολοκληρωτισμού; Ας προσπαθήσουμε να δώσουμε απάντηση στο ερώτημα εντοπίζοντας κάποια από τα χαρακτηριστικά της περιόδου (1918-1933).

Η εκθρόνιση του Κάιζερ και η αποκαθίωση της μοναρχίας είχαν συνέπεια την ψήφιση του πρώτου δημοκρατικού Συντάγματος της Γερμανίας. Τα πρώτα χρόνια, η πττημένη χώρα βίωσε το Μεγάλο Τραύμα του υπερπληθωρισμού. Η μεσαία τάξη διαλύθηκε και περιουσίες εξατμίστηκαν. Εως και σήμερα, οι Γερμανοί τρέμουν τον πληθωρισμό. Και αυτή η ιστορική φοβία καθορίζει σε μεγάλο βαθμό την πολιτική της Γερμανίας αλλά και τα ένστικτα των πολιτών της. Στην πορεία, βεβαίως, η οικονομία άρχισε να αναρρώνει, αλλά σύντομα η μεγάλη κρίση του 1929 χτύπησε τις εξαγωγές και πλημμύρισε τη χώρα ανέργους.

Όλο αυτό το διάστημα σφραγίστηκε από την επικυριαρχία του σοσιαλδημοκρατικού κόμματος στο πολιτικό σύστημα, αλλά και με την αντιμετώπιση σημαντικών προβλημάτων που στοίβαζαν τους ανέργους στους δρόμους και στις πλατείες και επέτρεπαν τις παράτες των Ναζί. Το κομμουνιστικό κόμμα κήρυξε δομικό πόλεμο στους σοσιαλιστές (γνωστούς στην ορολογία του και ως σοσιαλφασίστες), ενώ το

αυγό του φιδιού του Μονάχου έβγαζε νύχια, φτερά και δόντια κοφτερά. Όλα αυτά στο όνομα της εργατικής τάξης.

Τα τελευταία χρόνια της Δημοκρατίας, όλο και περισσότερα πολιτικά πρόσωπα, κόμματα και δημοσιογραφικές φωνές της νηφαλιότητας αποχωρούσαν από την πολιτική σκηνή. Άλλοτε με εκλογική συρρίκνωση, άλλοτε από πολιτικούς προοπτακισμούς αλλά κυρίως από κόπωση που καταλάμβανε δημοκράτες πολιτικούς και ψηφοφόρους, που μέσα από την ανέχεια, τον πόνο αλλά και τον φανατισμό έχαναν τα ρεφλέξ της λογικής.

Με άλλα λόγια, κυρίως οι οικονομικές αποτυχίες των κυβερνήσεων της δημοκρατίας και η σταδιακή επικράτηση των φανατικών σχηματισμών οδήγησαν τη δημοκρατία στο στόμα του φιδιού. Το φίδι ανέλαβε την εξουσία αμαχητί. Του την παρέδωσαν κουρασμένοι πολιτικοί και καταπονημένοι πολίτες.

Τα υπόλοιπα τα ξέρουμε.

Ζώντας σε περίοδο οικονομικής κρίσης, παγκόσμιας αλλά και ειδικότερα ελληνικής, αναλογίζομαι την «κόπωση» της Βαϊμάρης. Οχι ότι θα συμβούν παρόμοια γεγονότα ή καταστάσεις στην ΕΕ – αλλά είναι αδιамφισβήτητο ότι όλο και περισσότεροι έχουν κουραστεί, από όσους ασκούν την εξουσία και από όσους υφίστανται την αδυσώπητη κρίση.

Σε ένα τέτοιο κλίμα, τα ανορθολογικά αισθήματα καταλαμβάνουν όσους πλήττονται. Δεν μπορεί να περιμένει κανείς ψυχραιμία και νηφαλιότητα από πρόσωπα που έχουν χάσει τη δουλειά τους, που δεν έχουν τα προς το ζην και που το αξιοπρεπές μέλλον των παιδιών τους είναι η μετανάστευση. Όσο η κρίση βαθαίνει τόσο η σκηνή της πλιόλουστης χώρας μας θα μοιάζει με καταθλιπτική διαμονή σε εχθρικούς πλανήτες.

Βέβαια οι Έλληνες είναι μπουκτισμένοι από πολιτικές ανωμαλίες, δικτατορίες και κατοχές. Και θέλουν να ζήσουν το ευρωπαϊκό όραμα της αξιοπρεπούς και δημοκρατικής διαβίωσης. Μόνο οι

πολιτικές δυνάμεις, όμως, μπορούν να συγκρατήσουν και να αναστρέψουν την κόπωση που λέγαμε. Και τη δική τους, και της οικονομίας, και των πολιτών.

Ας σκεφτούν λοιπόν οι ηγέτες μας ότι κανείς δεν είναι εχθρός σ' αυτήν τη χώρα και ότι οφείλουμε να βγούμε από τη φάκα της κρίσης χωρίς να πέσουμε στα νύχια του ιστορικά δικού μας τέρατος – του διχασμού.

“

Ας σκεφτούν λοιπόν οι ηγέτες μας ότι κανείς δεν είναι εχθρός σ' αυτήν τη χώρα και ότι οφείλουμε να βγούμε από τη φάκα της κρίσης χωρίς να πέσουμε στα νύχια του ιστορικά δικού μας τέρατος – του διχασμού

Μετά τον πόλεμο, σε μια άλλη χώρα, τη Γαλλία, η οικονομία ήταν κατεστραμμένη και για χρόνια ήταν απαραίτητο το δελτίο ειδών πρώτης ανάγκης. Αλλά εκεί οι πολιτικοί έμειναν ψυχραιμοί και, σε αντίθεση με τη Βαϊμάρη, καταστρώθηκε σχέδιο ανόρθωσης, το οποίο αναδιαμόρφωσαν και στήριξαν οι πολιτικές δυνάμεις. Ο ταξικός αγώνας προσωρινά αναβλήθηκε.

Αυτό που απαιτούν οι καιροί της κρίσης νομίζω ότι είναι η εθνική συνεννόηση, που θα επιτρέψει στις μελλοντικές κυβερνήσεις να κινητοποιήσουν το σύνολο του ικανού δυναμικού μας για την εθνική ανόρθωση. Αν μάθαμε κάτι από την κυβέρνηση Παπαδήμου είναι ότι η επιτυχία από την αποτυχία απέχουν ελάχιστα. Και ότι η εθνική συνεννόηση είναι το πρώτο βήμα για την επιτυχία.

Η δική μου γενιά απέτυχε γιατί ουδέποτε συνομίλησε, διαπραγματεύτηκε ή ανέχτηκε τη δημιουργική σύνθεση μέσα από την αντιπαράθεση – αδυνατώντας στην ουσία να κατανοήσει και να επιλύσει σύγχρονα προβλήματα που δημιουργεί η παγκοσμιοποίηση, να οργανώσει και να σχεδιάσει στρατηγικά αντίδραση στις μεταβολές που, με ταχύτητα, βιώνει η ανθρωπότητα. Τρεις προϋποθέσεις θεωρώ απαραίτητες για την επιτυχία του εγχειρήματος. Εξώθεν στήριξη για την ανάπτυξη, σταθεροποίηση του πολιτικού και οικονομικού συστήματος και συνεννόηση για μακρόπνοο σχέδιο ανάπτυξης. Η ψυχική αντοχή των πολιτικών και του χειμαζόμενου λαού είναι καταλύτης και για τις τρεις προϋποθέσεις.

ΠΡΟΒΟΛΕΙΣ

Χρεοκοπία και γιαουρτοκρατία

Ναι, είναι χρεοκοπία. Είναι μια χρεοκοπία που της άξιζε να γίνει δεκτή με ανακούφιση. Γιατί δεν είχε τις ολέθριες συνέπειες μιας μονομερούς στάσης πληρωμών. Γιατί οργανώθηκε και εκτελέστηκε ως ευρωπαϊκό εγχείρημα. Γιατί κρατάει τη χώρα διασωληνωμένη στο κοινό νόμισμα.

Ναι, ήταν χρεοκοπία. Ήταν η τυπική επιβεβαίωση του προδιαγεγραμμένου τέλους της μεταπολιτευτικής χίμαιρας. Τα νέα χρεόγραφα – κουρεμένα, φτηνά και αναξιόπιστα – αποτυπώνουν το ναυάγιο του ελληνικού κράτους. Τα νέα ομόλογα ενσωματώνουν ως άυλο βάρος το πολιτικό μας αδιέξοδο.

Αυτή η πρωτοφανής, ευεργετική χρεοκοπία δεν είναι ένα οικονομοτεχνικό γεγονός, εγγεγραμμένο στους ισολογισμούς των τραπεζών. Εγγράφεται πρωτίστως στην ιστορική μας διαδρομή ως περιφερειακή ιδιαιτερότητα στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Αποκρυσταλλώνει την – ασταθή αλλά ζωντανή – βούληση των εταίρων να αναλάβουν εκείνοι τον ρόλο του αποκλειστικού δανειστή (και παιδονόμου).

Αυτή η απαραίτητη χρεοκοπία δεν αποτελεί μόνο όρο για την οικονομική ανάκαμψη. Είναι και αναγκαία συνθήκη για τη δημοκρατική ομαλότητα. Πώς αλλιώς θα πηγαίναμε σε εκλογές; Πώς, αν είχαμε καθεί στο χάος μιας ανεξέλεγκτης πτώχευσης, θα είχαν την πολυτέλεια να ρητορεύουν οι απολογητές της γιαουρτοκρατίας; Σε ποιο ακροατήριο και σε ποια χώρα θα μπορούσαν να πουλάνε σοσιαλιστική και εθνικιστική δραχμολογία;

Αυτή η χρεοκοπία αποτρέπει πολλά δεινά. Όμως, δεν μπορεί να μας αλλάξει. Μας δίνει χρόνο να αλλάξουμε. Μας δίνει χρόνο να μείνουμε απαράλλαχτοι και, άρα, ικανοί να την επαναλάβουμε ως τραγωδία.

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΝΤΣΙΝΗ

ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΑ

Το PSI και το PSA

Σε αντίθεση με το PSA, οι τιμές του οποίου επηρεάζουν άμεσα τη λειτουργία του ανδρικού πληθυσμού, εξ αντανάκλασής δε και του γυναικείου, η συντριπτική αποδοχή του PSI θυμίζει

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

περισσότερο αποτέλεσμα δημοψηφίσματος σε ολοκληρωτικό καθεστώς. Τέτοια αποδοχή θα τη ζήλευε κι ο Τσαουσέσκου. Και όπως συνέβαινε επί Τσαουσέσκου, ό,τι κι αν μας λένε και ό,τι κι αν θέλουμε να ακούσουμε για το λαμπρό μέλλον που περιμένει τη χώρα μας, ξέρουμε πως τίποτε δεν πρόκειται να αλλάξει στην καθημερινότητά μας. Και όσο κι

Μήπως να κάναμε αναθεώρηση του ημερολογίου και βγει ο μήνας που επιμένει να μη βγαίνει με τίποτε;

αν όλοι τα τελευταία δύο χρόνια έχουμε παρακολουθήσει εντατικά μαθήματα οικονομίας, η υπόθεση της ανάκαμψης εξακολουθεί να περιφέρεται ανάμεσά μας σαν πλατωνική ιδέα. Πας να την πιάσεις και αντί για το PSI αντιλαμβάνεσαι πως κρατάς στα χέρια σου τον λογαριασμό της ΔΕΗ ή την επόμενη δόση της Εφορίας. Κερδίσαμε χρόνο και χάσαμε χρήματα; Αν όμως ο χρόνος είναι χρήμα τότε πώς γίνεται να χάνεις το ένα και να κερδίζεις το άλλο; Εκτός πια κι αν κερδίσαμε και χρόνο και χρήματα, οπότε τώρα που λύσαμε το ζήτημα του PSI ήρθε ο καιρός να φροντίσουμε λίγο και το PSA μας.

Θα μου πείτε όλα αυτά τα λέω διότι δεν λαμβάνω υπόψη τη συντριπτική νίκη που κατάφερε το PSI επί του PSA της ύφεσης.

Διότι, όπως και να το κάνεις, όταν πάνω από το 90% των δανειστών σου ψήφισε την αποδοχή της χρεοκοπίας σου, αυτό το 7,5% της ύφεσης φαντάζει ισχνό, μηδαμινό και τιποτένιο. Κοινώς, δεν πρέπει να ανησυχούμε περαιτέρω. Η ανάπτυξη χτυπάει την πόρτα κι αν εμείς δεν την ακούμε δεν φταίει αυτή. Εμείς φταίμε που βογκάμε γιατί κάνουμε για δέκατη φορά τον ίδιο λογαριασμό μπας και αλλάξει τίποτε στους αριθμούς και βγει ο μήνας, που επιμένει ο άτιμος να μη βγαίνει με τίποτε. Τώρα που λύθηκε το πρόβλημα με το PSI, ίσως θα έπρεπε να σκεφτούμε στα σοβαρά μια γενναία αναθεώρηση του γρηγοριανού ημερολογίου. Μια και δεν μπορούμε να υποτιμήσουμε το νόμισμά μας, μήπως να υποτιμήσουμε τους μήνες μας, να τους κάνουμε από έναν τρεις;

Οφείλω να ομολογήσω πως ώρες ώρες ο εαυτός μου με απογοητεύει. Εδώ τα πράγματα μου δείχνουν τη Σελήνη και το βλέμμα μου μένει κολλημένο στο δάχτυλο. Κάθομαι και τρώγομαι με τα ρούχα μου και τις φοβίες μου ενώ ξέρω ότι σε δύο μήνες το πολύ θα έχουμε εκλογές. Και όλη αυτή η ιστορία με το PSI, η αγωνία που περάσαμε και το PSA μας που ανέβηκε στα ύψη θα μας φαίνονται μακρινά, σαν τις αναμνήσεις του εφήβου που μια μέρα ξύπνησε και αντιλήφθηκε πως έγινε ώριμος άνδρας πια. Διότι, ως γνωστόν, στον τόπο όπου γεννήθηκε η δημοκρατία οι εκλογές δεν γίνονται για να λύσουν τα προβλήματα. Οι εκλογές είναι πάντα το πρόβλημα και η λύση του μαζί, είτε σε ταλαιπωρεί η συχνουρία είτε όχι.

ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ

Ζήτησε συγγνώμη, έβαλε στόχο την πρωτιά

Κυρίαρχος του παιχνιδιού ο Ευάγγελος Βενιζέλος για την προεδρία του ΠΑΣΟΚ, έβαλε τέλος στα σενάρια για κυβέρνηση συνεργασίας με τη ΝΔ και κάλεσε γενικό προσκλητήριο

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

Με τη λέξη «αρχίζουμε» και με ένα γενικό προσκλητήριο προς τα μέλη, τους φίλους και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ που έχουν εγκαταλείψει το Κίνημα του Ανδρέα Παπανδρέου, ο Ευάγγελος Βενιζέλος προσδιόρισε χθες από τη θέση του μελλοντικού αρχηγού του κόμματος ότι βασικός στόχος του είναι η νίκη στις εθνικές εκλογές. Και παράλληλα έβαλε τέλος στα σενάρια που ήθελαν το ΠΑΣΟΚ δεκανίκι της Νέας Δημοκρατίας σε μια κυβέρνηση συνεργασίας. Ο στόχος μας είναι καθαρός και ρεαλιστικός, σημείωσε, είναι η νίκη στις βουλευτικές εκλο-

«Το ΠΑΣΟΚ για το καλό του έθνους πρέπει να έχει τον κεντρικό, τον πρώτο λόγο στις πολιτικές εξελίξεις»

γές, είναι η πρωτιά, γιατί «το ΠΑΣΟΚ για το καλό του έθνους πρέπει να έχει τον κεντρικό, τον πρώτο λόγο στις πολιτικές εξελίξεις».

Επειτα από μια διήμερη συνεδρίαση των κορυφαίων οργάνων του Κινήματος, κατά την οποία δοκιμάστηκαν σκληρά οι θεσμοί του κόμματος αλλά και οι αντοχές της ίδιας της κοινοτικής διαδικασίας, ο Ευάγγελος Βενιζέλος αναδείχθηκε απόλυτος κυρίαρχος, με αποτέλεσμα η εκλογή της προσεχούς Κυριακής από τη βάση να έχει μόνο στατιστικό ενδιαφέρον: όπως το πόσοι, φίλοι και μέλη του Κινήματος, για παράδειγμα, θα προσέλθουν στις κάλπες για να τον αναδείξουν τέταρτο πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ. Ετσι, μοιραία τα φώτα στρέφονται στην επόμενη μέρα, και ειδικότερα στο ποια θα είναι η πολιτική πλατφόρμα που θα παρουσιάσει ο νέος αρχηγός του κόμματος για το ΠΑΣΟΚ της «επόμενης ημέρας». Όπως βεβαίως και ποια θα είναι η νέα «ισχυρή ομάδα» του Κινήματος, αν και οι δηλώσεις υποστήριξης από μια σειρά κορυφαίων στελεχών προς το πρόσωπό του στη διάρκεια της Συνδιάσκεψης (πλην των Α. Λοβέρδου και Κ. Σκανδαλίδου που είχαν αρχικά σταθεί στο πλευρό του, δήλωσαν την υποστήριξή τους μεταξύ άλλων και οι Μ. Χρυσοχοϊδης, Α. Διαμαντοπούλου, Θ. Πάγκαλος, Μ. Παπαϊωάννου, Δ. Ρέππας) δεν αφήνουν πολλά περι-

Ο πρώην, ο νυν και ο παραλίγο υποψήφιος πρόεδρος. Θερμή χειραψία Παπανδρέου, Βενιζέλου, υπό το βλέμμα του Χρήστου Παπουτσή, χθες στην Εθνική Συνδιάσκεψη του ΠΑΣΟΚ

θώρια για παρερμηνείες σχετικά με την ομάδα αυτή.

Ταυτόχρονα το προσκλητήριο του κ. Βενιζέλου - με ονομαστική αναφορά στον θεωρητικό ανθυποψήφιο του Χρήστο Παπουτσή - προς όλους, «απευθύνομαι» είπε, «προσωπικά σε όλα τα στελέχη, τα μέλη, τους φίλους, τους ψηφοφόρους κάποια στιγμή του ΠΑΣΟΚ και τους καλώ να γυρίσουν εδώ στο σπίτι τους, στη μεγάλη κοίτη της δημοκρατικής, προοδευτικής παράταξης» -, δημιουργεί την αίσθηση ότι ο νέος πρόεδρος του Κινήματος δύσκολα θα ξεφύγει από τις πολλαπλές δεσμεύσεις που δημιουργήσαν οι συμμαχίες που πέτυχε.

«ΟΜΑΔΙΚΗ ΔΡΑΣΗ». Ο ίδιος, πάντως, ξεκαθάρισε στη δήλωσή του μετά την ανακήρυξη της υποψηφιότητάς του για το προεδρικό αξίωμα ότι έχει πλήρη συνείδηση της ευθύνης που επωμίζεται, αλλά έσπενσε να δηλώσει ότι «αυτή η ευθύνη είναι μια ευθύνη συλλογική και η δράση μας θα είναι ομαδική».

Από εκεί και πέρα, πέντε είναι τα στοιχεία που εκ των πραγμάτων αναδείχθηκαν από τη διήμερη σύνοδο της Εθνικής Συνδιάσκεψης και

την τρίωρη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου που ακολούθησε χθες το μεσημέρι:

■ ότι όλη αυτή η διαδικασία, παρά τη - βάσει του καταστατικού - απόρριψη της υποψηφιότητας του Χρ. Παπουτσή και δευτερευόντως του Στέφανου Τζουμάκα, ήταν για το ΠΑΣΟΚ η πρώτη συγκροτημένη άσκηση ενότητας από το 2009 που ανέλαβε την εξουσία και τα όσα ακολούθησαν στη συνέχεια

■ ότι το στελεχιακό δυναμικό, και ειδικότερα ο νέος πρόεδρος του κόμματος, έχει απόλυτη επίγνωση της κατάστασης στην οποία βρίσκεται σήμερα το άλλοτε κραταιό κόμμα - «έχω πλήρη επίγνωση των ερευνών της κοινής γνώμης», δήλωσε ο κ. Βενιζέλος και πρόσθεσε ότι «πρέπει να σπάσουμε τα φράγματα που θέλουν να μας στήσουν ώστε να κρατηθεί το ΠΑΣΟΚ σιωπηλό και ακίνητο»

■ ότι ο Ευ. Βενιζέλος αισθάνθηκε την ανάγκη να ζητήσει δημόσια μια μεγάλη «συγγνώμη» από τον ελληνικό λαό - στην ουσία ήταν η πρώτη μεγάλη «συγγνώμη» που ζητήθηκε από τους Έλληνες πολίτες εκ μέρους του ΠΑΣΟΚ γι' αυτά τα δύο χρόνια εξουσίας, και αυτό σημα-

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

«Μετανιώνω που δεν ζήτησα δημοψήφισμα νωρίτερα»

Τις επιλογές της δίχρονης διακυβέρνησης ΠΑΣΟΚ υπερασπίστηκε ο Γιώργος Παπανδρέου κατά την ομιλία του στην Εθνική Συνδιάσκεψη.

«Πέρα από αποφάσεις δύσκολες, είπα, ίσως κόστισαν και πολιτικά γι' αμένα, αλλά χαλάλι γιατί έκανα και θα συνεχίσω να κάνω το πατριωτικό καθήκον μου. Μετανιώνω που δεν ζήτησα δημοψήφισμα νωρίτερα. Ο λαός έπρεπε να εκφραστεί. Με είπαν άφρονα επειδή ζήτησα να δοθεί ο λόγος στον λαό. Αυτοί που με κατηγορούσαν μέχρι τότε ως υποχείριο ξένων ρωτούσαν: "Μα πώς είναι δυνατόν να παίρνει τέτοια απόφαση; Ρώτησε Μέρκελ; Ρώτησε Σαρκοζί"; Εγώ ήθελα να ρωτήσω τον ελληνικό λαό», είπε χαρακτηριστικά

τοδοτεί την εγκατάλειψη της περιόδου της αλαζονείας της πλειοψηφίας

■ ότι παρά τα διαδικαστικά ζητήματα σχετικά με το αν θα τηρηθεί το καταστατικό όσον αφορά τις υποψηφιότητες ή θα παρθεί πολιτική απόφαση για να είναι περισσότεροι του ενός υποψήφιοι, τα περισσότερα κομματικά στελέχη που έλαβαν τον λόγο στάθηκαν ιδιαίτερα στο παρόν και το μέλλον του Κινήματος μέσα στην πολιτική συγκυρία που βιώνει η χώρα

■ ότι υπάρχει ακόμη μακρύς δρόμος για να βρεθεί η νέα ιδεολογικοπολιτική ταυτότητα του ΠΑΣΟΚ: από τις ομιλίες των Ευ. Βενιζέλου και Χρ. Παπουτσή προέκυψε το βαθύ χάσμα πολιτικής που υπάρχει στο ΠΑΣΟΚ. Ο πρώτος τάχθηκε μεν υπέρ του εκσυγχρονισμού του Κινήματος, ο δεύτερος όμως έθεσε ζήτημα αλλαγής πολιτικής σε σχέση με το Μνημόνιο και έκανε συγκεκριμένες προτάσεις. Όπως κατοχύρωση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, πάγωμα των τιμολογίων των ΔΕΚΟ, όχι απολύσεις στο Δημόσιο.

ΣΥΓΚΙΝΗΜΕΝΟΣ. Κατά τα λοιπά, η σύνοδος της Εθνικής Συνδιάσκεψης σφραγίστηκε και από την αποχαιρετιστήρια ομιλία του Γιώργου Παπανδρέου που εμφανώς συγκινημένος δήλωσε ότι θα στηρίξει τη νέα ηγεσία και θα βοηθήσει το Κίνημα «από όποιο μετερίζι βρεθεί» στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ήταν μια μακροσκελής ομιλία με απολογιστικό χαρακτήρα, και όχι χαρακτήρα μιας ομιλίας-παρακαταθήκης για τη μελλοντική ηγεσία του κόμματος. Εντύπωση προκάλεσε ακόμη η εμμονή του σε αποφάσεις που εκ των πραγμάτων αποδείχθηκαν λανθασμένες, όπως το δημοψήφισμα για το οποίο το μόνο λάθος που αναγνώρισε ήταν ότι δεν το έκανε νωρίτερα!

Η Εθνική Συνδιάσκεψη σφραγίστηκε επίσης και από τις καταγγελτικές δηλώσεις των Χρ. Παπουτσή και Στ. Τζουμάκα, στο τέλος της διαδικασίας, επειδή απορρίφθηκε το αίτημά τους να είναι υποψήφιοι - ο πρώτος συγκέντρωσε δώδεκα ψήφους στη σχετική ψηφοφορία στο Εθνικό Συμβούλιο, ο δεύτερος τρεις. Ο πρώτος δήλωσε ότι «λυπάμαι» γιατί «αντί για την πολυσυλλεκτικότητα, την ενότητα και τη νέα προοδευτική πολιτική επιλέξαμε το μικρό, φοβικό ΠΑΣΟΚ». Ο δεύτερος κατήγγειλε ότι παραβιβάστηκαν με τον αποκλεισμό του οι δημοκρατικές διαδικασίες.

Ηγετικός χαιρετισμός
Βενιζέλου, ενώ
κατεβαίνει τις σκάλες
στο Στάδιο Ειρήνης
και Φιλίας

Παραλίγο τορπίλη το θέμα των υποψηφιοτήτων

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΒΟΥΛΑ ΚΕΧΑΓΙΑ

Η εμπλοκή που σημειώθηκε στο κυρίαρχο ζήτημα της επικύρωσης των υποψηφιοτήτων για την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, παρ' ολίγον να τινάξει στον αέρα τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου.

Της τελικής απόφασης του κορυφαίου κομματικού οργάνου που αναγνώρισε τελικώς μία και μοναδική υποψηφιότητα, αυτή του Ευάγγελου Βενιζέλου (συγκέντρωσε 189 υπογραφές), δηλαδή το 50%+1 των μελών του, είχαν προηγηθεί έντονες παρασκηνιακές διαβουλεύσεις, οι οποίες ωστόσο οδηγήθηκαν σε αδιέξοδο.

ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ. Το κλίμα άρχισε να μυρίζει μπαρούτι αργά το απόγευμα του Σαββάτου όταν με την ολοκλήρωση της ομιλίας Παπουτσή τα μέλη του ΠΑΣΟΚ έμειναν με την εντύπωση ότι ο πρώην υπουργός Προστασίας του Πολίτη ζητούσε ουσιαστικά να μην εφαρμοστεί το Καταστατικό (άρθρο 1 παράγραφος 5), αλλά να υπάρξει κάποια διασταλτική ερμηνεία του, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στην πολιτική έγκριση της υποψηφιοτήτάς του.

Το στοιχείο που προβλημάτισε τα μέλη της Συνδιάσκεψης και θορύβησε τους βενιζελικούς προέκυψε από

το κλείσιμο της ομιλίας Παπουτσή: «Στη σημερινή κρίσιμη συγκυρία, τι είναι αυτό που διασφαλίζει την προοπτική και την ενότητα του Κινήματος; Μια προσχηματική διαδικασία εκλογής με μία υποψηφιότητα ή μια ουσιαστική δημοκρατική διαδικασία περισσότερων υποψηφιοτήτων; Σε αυτό το πολιτικό πλαίσιο των θέσεων και των δεσμεύσεών μου, μετά από τόσα χρόνια κοινής πορείας, θέτω την υποψηφιότητά μου για την ηγεσία του Κινήματος στην κρίση και την απόφαση των μελών του Εθνικού Συμβουλίου».

Λίγο αργότερα ο πρώην υπουργός εμφανιζόταν στην αίθουσα Τύπου για να διευκρινίσει στους δημοσιογράφους: «Το Καταστατικό του ΠΑΣΟΚ δεν αναφέρει πουθενά τη λέξη “υπογραφές” στη διαδικασία ανάδειξης των υποψηφίων. Λέει ότι ο υποψήφιος πρόεδρος πρέπει να προταθεί από το 1/4 των μελών του Εθνικού Συμβουλίου».

Παράλληλα η βενιζελική πλευρά έπειτα από σύντομη σύσκεψη που έκανε με τα στελέχη της στις εγκαταστάσεις του ΣΕΦ διεμήνυε: «Ο Παπουτσής μίλησε απόψε ως πρόεδρος της ΕΦΕΕ. Αν επιμένει στη μη τήρηση του Καταστατικού θα οδηγηθούμε στη σύγκρουση και το μόνο που θα πετύχουμε θα είναι να φτάσουμε

στη διάσπαση του ΠΑΣΟΚ πριν από τις εκλογές. Δεν δεχόμαστε τίποτε πέραν των 94 υπογραφών».

Το ίδιο έντονο ήταν το κλίμα στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας και χθες το πρωί, προτού υποβληθούν οι υποψηφιότητες στην Επιτροπή Τήρησης Καταστατικού και Πιστοποίησης (ΕΚΑΠ). Ο υπουργός Οικονομικών κατέθεσε αίτηση με 189 υπογραφές, ενώ ο Χρ. Παπουτσής υπέβαλε πρόταση υποψηφιοτήτας αποκλειστικά με τη δική του υπογραφή. Ο Στέφανος Τζουμάκας υπέβαλε κείμενο – εκπρόθεσμα σύμφωνο με τον κ. Ανωμερίτη – το οποίο δεν ήταν καν πρόταση υποψηφιοτήτας και παραπέμφθηκε στο προεδρείο του Εθνικού Συμβουλίου.

«ΜΟΝΟ ΜΕ ΥΠΟΓΡΑΦΕΣ». Σε νέα σύσκεψη που έκανε το επιτελείο Βενιζέλου κατέληξε στην απόφαση ότι δεν επρόκειτο να συναινέσει στην έγκριση των δύο υποψηφιοτήτων, παρά μόνο εάν συγκέντρωναν τον απαιτούμενο αριθμό υπογραφών. Είναι γεγονός ότι ο Ευάγγ. Βενιζέλος δέχθηκε εισηγήσεις από στελέχη που βρίσκονται κοντά του να δείξει μεγαθυμία και να αποδεχθεί την υπέρβαση του Καταστατικού. Όπως του είπαν, η υποψηφιότητα του Χρ. Παπουτσή στην εκλογή ηγεσίας θα

Δεν έβαλαν την υπογραφή τους

Στην απόφασή τους να μην υπογράψουν κάτω από κάποια υποψηφιότητα επέμειναν αρκετά μέλη του Εθνικού Συμβουλίου. Ανάμεσά τους, οι Γιάννης Ραγκούσης, Ηλίας Μόσιαλος, Ηλίας Καρανίκας, Αγγελος Τόλκας, Νίκος Τσώνης, Σπύρος Δανέλλης και Αννυ Ποδημάτα.

■ Σύμφωνα με τον Γιώργο Ανωμερίτη, οι υποψήφιοι θα έπρεπε να παρουσιάσουν: ή τουλάχιστον 94 υπογραφές [1/4 του αριθμού (377) των μελών Εθνικού Συμβουλίου] ή την έγκριση του 1/3 των περιφερειακών οργανώσεων, δηλαδή αποφάσεις από 5 οργανώσεις επί συνόλου 15 ή 39.000 υπογραφές μελών, δηλαδή το 1/10 των μελών του ΠΑΣΟΚ (390.000)

ενδυνάμωνε τις διαδικασίες και θα ισχυροποιούσε το ΠΑΣΟΚ. Ωστόσο, παρά το συγκεκριμένο επιχείρημα που αποτελούσε και επιχείρημα της πλευράς Παπουτσή, ο κ. Βενιζέλος δεν ήθελε να αποδεχθεί την υποψηφιότητα Τζουμάκα καθώς αυτή «θα πήγαινε πακέτο» – όπως έλεγαν συνεργάτες του – με την υποψηφιότητα του πρώην υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

Παράλληλα, το βενιζελικό μπλοκ φοβήθηκε ότι σε περίπτωση αποδοχής και των άλλων δύο υποψηφιοτήτων ενδεχομένως να εκδηλώνονταν και άλλες ή μία τέταρτη «στημένη» υποψηφιότητα γυναίκας ή στελέχους της Νεολαίας που θα δημιουργούσε νέα δεδομένα. Ακόμη μία παράμετρος που ζύγιζαν τα βενιζελικά στελέχη σχετιζόταν με το κατά πόσο θα επηρεαζόταν η ψηφοφορία από την ύπαρξη τρίτης υποψηφιοτήτας και μάλιστα εάν αυτή θα οδηγούσε και σε δεύτερο γύρο.

Ρόλο διαμεσολαβητή μεταξύ των δύο πλευρών ανέλαβε και ο πρόεδρος της Βουλής Φίλιππος Πետσάλνικος, ο οποίος ζήτησε και από τον κ. Βενιζέλο και από τον κ. Παπουτσή να συναντηθούν και να αναζητήσουν λύση. Τελικώς, αυτή η συνάντηση έγινε την τελευταία στιγμή, αλλά δεν κατέληξε πουθενά.

Στιγμιότυπα από το παρασκήνιο της Εθνικής Συνδιάσκεψης του ΠΑΣΟΚ στο ΣΕΦ

«Να ο Σκανδαλίδης που μας κόβει τις συντάξεις»!

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

«**Η** ρθε ο πρόεδρος;», ρωτάει ένας νεαρός σύνεδρος που παρατηρεί έντονη κινητικότητα στην είσοδο των VIP της Εθνικής Συνδιάσκεψης, όπου οι οδηγοί των μεγαλοστελεχών παρκάρουν τα Audi και τις Mercedes. Η συντροφιά του νεύει καταφατικά, τον τραβά πιο κοντά και του δείχνει τον Ευάγγελο Βενιζέλο, ο οποίος ανεβαίνει γοργά τις σκάλες. Στα περισσότερα, αν όχι σε όλα τα πηγάδια στο ΣΕΦ θεωρούσαν δεδομένο πως

Ατέλειωτη ουρά για ένα φρέντο την ώρα που οι καθαρίστριες μάζευαν «φτυαριές» γόπες

θα ρωσώς ότι δεν τον προτιμούν, έχουν αποδεχθεί – πριν καν ακουστεί από τα μεγάφωνα η ελαφρώς μπάσα γυναικεία φωνή που τους ενημερώνει ότι «ξεκινούν οι εργασίες της Συνδιάσκεψης» – πως είναι το φαβορί.

Ο μόνος που φαίνεται να μην το πιστεύει είναι ο Στέφανος Τζουμάκας, που περιφέρεται προσπαθώντας να εξηγήσει την αδικία των υπογραφών. «Το Καταστατικό δεν λέει πουθενά υπογραφές. Με δυσφημούν». Όσο για τους υπόλοιπους αμφισβητίες που καταλήγουν να συναινούν στη λύση Βενιζέλου; Όπως παραστατικά το θέτει ένα μέλος μέσης ηλικίας, «εμείς αγαπάμε το ΠΑΣΟΚ».

Εξω από την αίθουσα Μελίνα Μερκούρη που είναι ασφυκτικά γεμάτη, επικρατεί συνωστισμός. «Έχει λαό ε!», παρατηρεί γεμάτη χαρά μια κυρία. Όλες οι ηλικίες του ΠΑΣΟΚ έχουν δώ-

σει το «παρών». Από νέες με... εφαρμοστή «στολή» πίστας και δωδεκάπονα τακούνια, μέχρι ηλικιωμένους κυρίους με κοκάλινες τσατσάρες στην τσέπη του σακακιού.

Η ουρά στο καφενείο του ΣΕΦ για ένα φρέντο δεν τελειώνει ποτέ. Τα τραπέζια δεν αδειάζουν ούτε λεπτό. Τα κομπολόγια είναι απαραίτητα αξεσουάρ κάθε άρρενος μέλους του κόμματος, ανεξαρτίτως ηλικίας, από απόμαχους του ΠΑΚ μέχρι τρέντι πασπίτες. Οι καθαρίστριες του σταδίου δεν προλαβαίνουν να μαζεύουν «φτυαριές» γόπες.

«Ο Σκανδαλίδης! Να πάμε να του πούμε “μας κόβεις τις συντάξεις αλλά εμείς ψηφίζουμε ΠΑΣΟΚ”!», φωνάζει ενθουσιασμένη μια ξανθιά κοντά στα εξήντα στη φίλη της, για να λάβει την απάντηση: «Δεν μας τις κόβει αυτός. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης είναι ο άνθρωπος».

Εκτός αιθούσας έχουν τοποθετηθεί οθόνες plasma για όσους δεν εξασφάλισαν μια θέση μέσα. Τα μεγάφωνα όμως μια λειτουργούν και μια όχι. Οι ομιλίες των ευρωπαίων σοσιαλιστών, παρότι στέλνουν εμψυχωτικά μηνύματα αλληλεγγύης, δεν συγκινούν το κοινό.

Ωστόσο όταν στο βήμα ανεβαίνει ο Γιώργος Παπανδρέου το σκηνικό αλλάζει. Στη γαλαρία ένας ασπρομάλλης μυστακοφόρος δεν συγκρατείται. «Εχουμε Συνδιάσκεψη εδώ», λέει σε έντονο ύφος σε ένα νεαρό που επιμένει ιερόσυλα να φλυαρεί, ενώ ο απερχόμενος πρόεδρος είναι στο βήμα. «Είσαι μέλος;», του λέει απειλητικά. Ο πιστωτικός του δείχνει την κομματική ταυτότητα και αποχωρεί σκύχως.

Ο συνταξιούχος και τα γιαούρτια

ΟΣΟ Ο ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΟΣ πρόεδρος μιλά, ένας ηλικιωμένος με πατερίτσες κρατά μια λευκή τσάντα η οποία γράφει «ΠΑΣΟΚ» και δείχνει να μη βολεύεται στη θέση του. Πότε επευφημεί τον Γιώργο Παπανδρέου και την επόμενη στιγμή τον βρίζει. Οι άνδρες ασφαλείας αντιλαμβάνονται την απειλή, τον πλησιάζουν και τον επιτηρούν διακριτικά. Είναι ο Νικόλαος Λεμονής. Αφού κατεβαίνει από το βήμα ο Γιώργος κι αποχωρεί, η αίθουσα αδειάζει σιγά σιγά κι ο ηλικιωμένος πλησιάζει τον Ευάγγελο Βενιζέλο. Επειτα από μια σύντομη συνομιλία, του πετά το γιαούρτι που κουβαλούσε μέσα στη λευκή τσάντα. «Εί-

μαι κατά της Ακροδεξιάς αλλά η κυβέρνησή μας είναι ακροδεξιά. Θα του το πληρώσω το κοστούμι. Θα του το καθαρίσω», διατείνεται ο ηλικιωμένος.

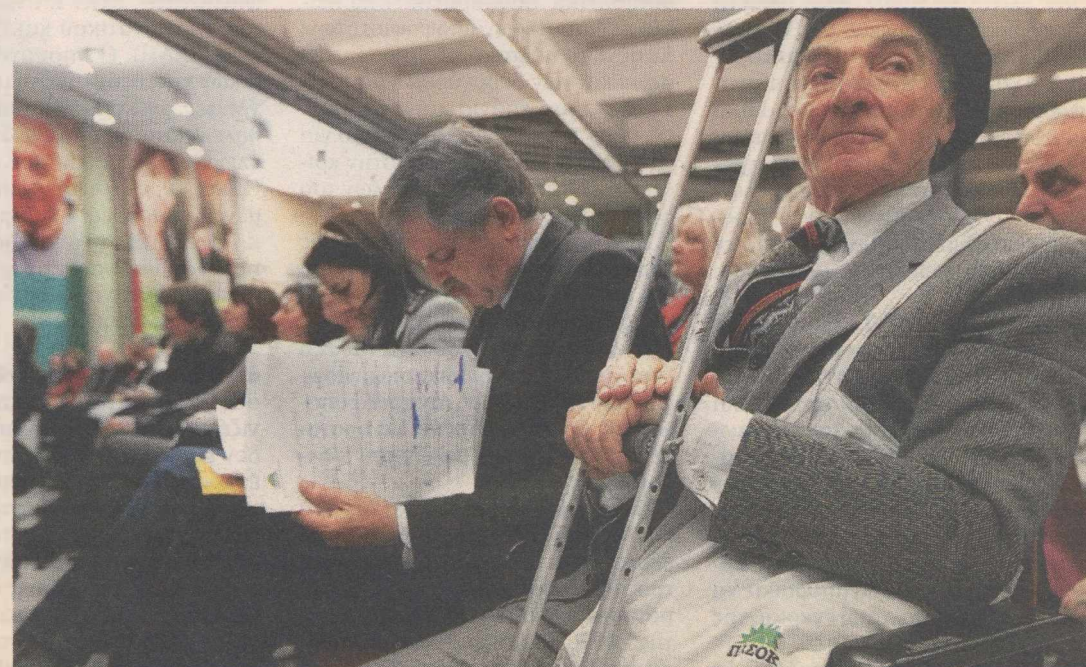
Ο κ. Βενιζέλος, αντιδρώντας ψύχραιμα, συνομιλεί μαζί του ρωτώντας τον γιατί το έκανε. «Γιατί μου έκοψες τη σύνταξη», του απαντά. «Δεν σου έκοψα εγώ τη σύνταξη», προλαβαίνει να του ανταπαντήσει ο κ. Βενιζέλος την ώρα που ο ηλικιωμένος απομακρύνεται από τον χώρο του ΣΕΦ δείχνοντας την κομματική του ταυτότητα και χαιρετώντας αρκετά από τα πρωτοκλασάτα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, τα οποία έδεν να τον γνωρίζουν προσωπικά.

Όλες οι γενιές του Κινήματος έδωσαν το «παρών» στο ΣΕΦ. Ξεχώρισαν όμως οι καλλίγραμμες παρουσίες

Μπεγλέρι και πίπα ή τσιγαράκι ήταν τα απαραίτητα αξεσουάρ για τα μέλη του κόμματος που παρακολουθούσαν εκτός αιθούσας τις ομιλίες

Ο «γιαουρτοβόλος» Νικόλαος Λεμονής είχε πάρει θέση στην αίθουσα από νωρίς κι έδειχνε να μη βολεύεται ενώ άκουγε τον απερχόμενο πρόεδρο

Εκλογές, Οκτώβριος 1993. Ο Ανδρέας Παπανδρέου έχει επιστρέψει στην εξουσία και ο Ευάγγελος Βενιζέλος προσέρχεται στη Βουλή για να ορκιστεί υπουργός Τύπου, υπό τα χειροκροτήματα πολιτών

Ο ΥΠΟΜΟΝΕΤΙΚΟΣ ΔΕΛΦΙΝΟΣ

Πώς ο Ευάγγελος Βενιζέλος κατοχύρωσε το δικαίωμα να ξαναδοκιμάσει για την αρχηγία του ΠΑΣΟΚ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Ευάγγελος Βενιζέλος είναι ο πρώτος πολιτικός μεγάλου κόμματος που είχε δεύτερη ευκαιρία για το αξίωμα που οδηγεί μια ανάσα από την πρωθυπουργία. Μέχρι σήμερα, όποιος έχανε την πρώτη εσωκομματική μάχη μάζευε τα κομμάτια του και αποχωρούσε, συχνά και από το ίδιο το κόμμα την ηγεσία του οποίου επιδίωξε. Ο Κωστής Στεφανόπουλος έφυγε οικειοθελώς, ο Γιώργος Σουφλιάς και η Ντόρα Μπακογιάννη αποπέμφθηκαν, ο Ακης Τσοχατζόπουλος χάθηκε στον δρόμο.

Ο κ. Βενιζέλος απεδείχθη όχι μόνο ανθεκτικός μετά την ήττα αλλά και αρκετά προσαρμοστικός. Όταν έχασε από αυτόν που δεν περίμενε να χάσει έδειξε ότι μπορεί να συνταχθεί και με τη σχολή σκέψης που λέει ότι στρατηγική δεν είναι μόνο η επιδίωξη μιας σύγκρουσης, μπορεί να είναι και η αποφυγή της. Ενώ το 2007 κινήθηκε ορμητικά προς την ηγεσία, στη συνέχεια άφησε την ηγεσία να πάει προς αυτόν. Αποτέλεσμα, δεν κατοχύρωσε απλώς το δικαίωμά του να ξαναδοκιμάσει, είναι ήδη πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ.

Ως πολιτικός διαθέτει τις χαρακτηριστικές ιδιότητες των αερίων: καταλαμβάνει όσο χώρο του διατίθεται. Αυτό στο ΠΑΣΟΚ δεν ήταν πλεονέκτημα. Υπήρχε επετηρίδα, στην οποία δεν

χωρούσε κάποιος που δεν μπορούσε να βγει στην αγορά με την κονκάρδα «ιδρυτικό στέλεχος» στο πέτο. Όταν ιδρύθηκε το σοσιαλιστικό ΠΑΣΟΚ εκείνος ήταν μόνο 17 ετών και... κεντρώος. Το 1974 οι μετέπειτα συγκατοικοί του στο Κίνημα αντιδικούσαν με τους κνίτες και τους ρηγάδες για την αυθεντική ερμηνεία του Μαρξισμού. Ο ευτραφής και πανέξυπνος πρωτοετής φοιτητής της Νομικής Θεσσαλονίκης ακολουθούσε την Ένωση Κέντρου - Νέες Δυνάμεις.

ΜΕ ΕΠΙΜΟΝΗ ΛΑΛΙΩΤΗ. Στο ΠΑΣΟΚ μπορεί να μην έμπαινε ποτέ αν δεν επέμενε ο Κώστας Λαλιώτης να αξιοποιηθεί το σπινθηροβόλο νομικό πνεύμα του για την αναχαίτιση των κατηγοριών κατά του Ανδρέα Παπανδρέου στο Βρώμικο '89. Εκτοτε υπερηφανεύεται να λέει ότι μπήκε «στα δύσκολα». Ο ιδρυτής του ΠΑΣΟΚ εντυπωσιάστηκε με το ταμπεραμέντο του και με την επιστροφή του στην εξουσία το 1993 ο κ. Βενιζέλος, βουλευτής πλέον, ορίστηκε υπουργός Τύπου και κυβερνητικός εκπρόσωπος. Εκτοτε δεν έλειψε από καμιά κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και από καμιά Βουλή, αλλά μέχρι το 2004 και δεν πήρε «μεγάλο» υπουργείο: υπήρχε διαδοχικά υπουργός Μεταφορών, Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης και Πολιτισμού.

Ωστόσο αυτό του ήταν αρκετό για να εγγραφεί στις λίστες των δελφίνων

δεύτερης γενιάς, ως χαρισματικός ομιλητής και ταλαντούχος πολιτικός, αλλά ο Κώστας Σημίτης επεφύλασσε σε όλους μια έκπληξη. Το καλοκαίρι του 2003 άρχισε να διαβουλευτεί με τον Γιώργο Παπανδρέου στο παρασκήνιο για τη διαδοχή του. Τον Ιανουάριο του 2004 τον κάλεσε στο διαμέρισμά του, στην οδό Αναγνωστο-

Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στα 27 του

Αυτό που σαγίνευε τον νεαρό Ευάγγελο Βενιζέλο ήταν η επιστημονική οντότητα του Δημήτρη Τσάτσου, μέντορά του εν συνεχεία, εκ των παραγόντων του ΠΑΣΟΚ. Περίεργο για την πολιτική, εύλογο για την επιστήμη. Στα 27 του χρόνια και ενώ αρκετοί συμφοιτητές του δεν είχαν πάρει ακόμη το πτυχίο του και αγόρευαν ως συνδικαλιστές στα αμφιθέατρα, ο Ευάγγελος Βενιζέλος ήταν τακτικός καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, ενώ είχε προλάβει να ολοκληρώσει και έναν κύκλο σπουδών στη Γαλλία

πούλου και του παρέδωσε την ηγεσία.

Ο Βενιζέλος αισθάνθηκε παραγκωνισμένος γιατί δεν του δόθηκε η ευκαιρία να αναδείξει τα προσόντα του σε μια κανονική διαδικασία διαδοχής. Έκανε μια δήλωση διαμαρτυρίας για τη διαδικασία με έναν μόνο υποψήφιο, αλλά τον κατάπιε το ρεύμα: «Γιώργο άλλαξε τα όλα», που σάρωνε εκείνη την εποχή. Μερικά χρόνια αργότερα θα ήταν ο ίδιος ο μόνος υποψήφιος για την ηγεσία.

ΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ. Μετά το 2004 αντιμετώπιζε αφ' υψηλού τον Γ. Παπανδρέου. Θεωρούσε ότι ασκεί απλώς ένα κληρονομικό δικαίωμα και αντιδρούσε στις μεθόδους που χρησιμοποιούσε στο κόμμα. Έως το 2007 οι σχέσεις τους ήταν τεταμένες και μια - δυο φορές ο κ. Παπανδρέου εξέτασε το ενδεχόμενο της διαγραφής του. Δεν την υλοποίησε, αλλά και δεν βρέθηκε τρόπος να συνεννοηθούν.

Το βράδυ που έχασε τις εκλογές το ΠΑΣΟΚ ο Ευάγγ. Βενιζέλος άρχισε μια σύγκρουση με τον Γ. Παπανδρέου ακόμη και με προσωπικές κρίσεις. Αλλά στις 27 Νοεμβρίου 2007 τα παπανδρεϊκά ανακλαστικά της κομματικής βάσης και τα δικά του σφάλματα τον άφησαν εκτός νυμφώνος. Την επομένη ο νικητής έδειξε να μην υπολογίζει ότι τέσσερις στους δέκα ψήφισαν τον κ. Βενιζέλο και τον παραμέρισε. Στη 160μελή επιτροπή που ορίστηκε για τη

διεξαγωγή συνεδρίου δεν μετείχε ούτε ένας φίλος του.

Οι βενιζελικοί προσπάθησαν να συστήσουν ένα Ρεύμα Ιδεών, που θα τους εξασφάλιζε ευχέρεια δημοσίων παρεμβάσεων. Με πολύ σκληρό τρόπο ο Γ. Παπανδρέου, μέσω του Γιάννη Ραγκούση, προειδοποιούσε ότι τέτοια κίνηση δεν γίνεται ανεκτή. Επειτα από μια συνάντηση που είχαν οι δύο άνδρες στη Χαρ. Τρικούπη τον Φεβρουάριο του 2008 ο κ. Βενιζέλος υποχώρησε.

Από τότε άρχισε η προσέγγιση. Ορίστηκε κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, μετείχε σε κεντρικές συσκέψεις και όταν κάλεσε τον κ. Παπανδρέου «να τον τιμήσει» στην παρουσίαση ενός βιβλίου του, ο πάγος έσπασε. Εκτοτε, και με τη μεσολάβηση του Χάρη Παμπούκη, λειτούργησαν συμπληρωματικά μεταξύ τους και μετά την εκλογική νίκη του 2009 ο Βενιζέλος πήρε το υπουργείο Εθνικής Αμυνας. Τον Ιούνιο του 2011 όταν μετακόμισε στο υπουργείο Οικονομικών, πολλοί το ερμήνευσαν ως δακτυλίδι τύπου 2004. Και ένιωσαν ότι δικαιώθηκαν τον περασμένο Δεκέμβριο: όταν ο Γ. Παπανδρέου στραβοπάτησε ο Ευάγγ. Βενιζέλος τον αντιμετώπισε με κατανόηση. Λίγους μήνες αργότερα, στα 55 χρόνια του αναλαμβάνει την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ χωρίς τον Γ. Παπανδρέου απέναντί του. Όπως ακριβώς ο Κ. Σημίτης...

Ο Αντώνης Σαμαράς χθες στο Βήμα της Πολιτικής Επιτροπής της Νέας Δημοκρατίας, απ' όπου κήρυξε ουσιαστικά την έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας του κόμματος

«Συγκυβέρνηση; Δεν θα πάρω!»

Πρεμιέρα εκστρατείας με στόχο την αυτοδυναμία από τον Σαμαρά που επιτέθηκε πάλι στην Αριστερά

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

«Αυτοδυναμία ή ακυβερνία» είναι το εκλογικό δίλημμα που επιδιώκει να θέσει ο Αντώνης Σαμαράς, απορρίπτοντας κατηγορηματικά κάθε σενάριο περί μετεκλογικών συνεργασιών. Παράλληλα, κλιμακώνοντας την επίθεση που έχει αρχίσει

Ως κίνηση συσπείρωσης των δεξιών ψηφοφόρων ερμηνεύεται το μέτωπο κατά ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ

κατά της παραδοσιακής Αριστεράς, επιχειρεί να περιχαρακώσει το συντηρητικό ακροατήριο και να περιορίσει το πεδίο δράσης των υπολοίπων ενοίκων της λεγόμενης «δεξιάς πολυκατοικίας», καθ' οδόν προς τις κάλπες.

Από το βήμα της γαλάζιας Πολιτικής Επιτροπής, ο πρόεδρος της ΝΔ κήρυξε επισήμως χθες την έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας του κόμματος, για τις εκλογές που «θα γίνουν αμέσως μετά το Πάσχα», όπως τόνισε με έμφαση, θέτοντας τέλος και στα σενάρια για ενδεχόμενη νέα παράταση του βίου της κυβέρνησης Παπαδήμου.

Το επιτελείο της Λεωφόρου Συγγρού, μάλιστα, ξεκινά άμεσα τη διαδικασία συγκρότησης των ψηφοδελτίων – ο γραμματέας του κόμματος Ανδρέας Λυκουρέντζος γνωστοποίησε χθες ότι η προθεσμία για την υποβολή υποψηφιοτήτων θα λήξει την προσεχή Πέμπτη 15 Μαρτίου.

Επίσης έγινε σαφές ότι η πόρτα της Νέας Δημοκρατίας έχει κλείσει οριστικά για τους 16 διαγραφέντες βουλευτές, ενώ με κόκκινη κάρτα απειλούνται και όσοι υποψήφιοι επενδύσουν σε μια αντιμνημονιακή ρητορική εις βάρος των βουλευτών που στήριξαν τη νέα δανειακή σύμβαση.

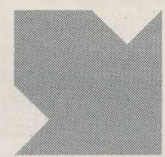
ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ. Όπως αναφέρουν στενοί συνεργάτες του, στις εβδομάδες που απομένουν έως τη διάλυση της Βουλής ο κ. Σαμαράς θα κινηθεί με βασικό στόχο τη συρρίκνωση των άλλων κομμάτων που αντλούν ψήφους από τη δεξαμενή της ΝΔ (ΛΑΟΣ, Δημοκρατική Συμμαχία, Ανεξάρτητοι Έλληνες), για να ξεδιπλώσει στη συνέχεια ένα σχέδιο μετωπικής σύγκρουσης με το ΠΑΣΟΚ, υπό τη νέα ηγεσία του.

Στο πλαίσιο αυτό θα επιδιώξει την πόλωση του πολιτικού

σκηνικού που κρίνεται απαραίτητη για τη συσπείρωση της γαλάζιας κομματικής βάσης. Το στίγμα αυτό, πάντως, φρόντισε ήδη να εκπέμψει από χθες, με τις πρώτες έμμεσες βολές κατά του Ευάγγελου Βενιζέλου («όλοι οι επίδοξοι αρχηγοί του στήριξαν πλήρως όλα τα σφάλματα του κ. Παπανδρέου» είπε) αλλά και τη σφοδρή επίθεση που εξαπέλυσε κατά των κομμάτων της παραδοσιακής Αριστεράς και ιδίως του ΣΥΡΙΖΑ.

Το μέτωπο με την Αριστερά, που απέφευγαν να ανοίξουν όλοι οι αρχηγοί της ΝΔ μετά το 1981, εκτιμάται στη Λεωφόρο Συγγρού ότι θα αποσυντονίσει τον ΛΑΟΣ και την αντιμνημονιακή κίνηση του Πάνου Καμμένου, δίνοντας παράλληλα τη δυνατότητα στον πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας να εμφανιστεί ως κύριος θεματοφύλακας των αξιών του συντηρητικού χώρου.

Με στόχο να εκτονώσει το βαρύ εσωκομματικό κλίμα από τη μνημονιακή στροφή, ο κ. Σαμαράς ανέφερε ότι το κόμμα «ψήφισε και πράγματα με τα οποία διαφωνούσε», επειδή η χώρα «έφτασε στην άκρη του γκρεμού». Διήλωσε, όμως, αποφασισμένος για «μεγάλες αλλαγές και τομές» και δεσμεύθηκε για

Σημαία τα θέματα ασφάλειας

Ο κ. Σαμαράς επανέλαβε ότι η κυβέρνησή του θα καταργήσει τον νόμο για την ιθαγένεια και κλιμάκωσε τη σύγκρουση με τα κόμματα της Αριστεράς. Τα κατηγορήσε ότι «υπερασίζονται κουκουλοφόρους και συμμορίες» που χρησιμοποιούν τους πανεπιστημιακούς χώρους ως άσυλο εγκληματικής δραστηριότητας, ενώ για την αντιμνημονιακή στάση τους τα κατήγγειλε ως «μόνιμους προφίτες της συμφοράς». «Δεν κυβερνήσαν ποτέ, αλλά ήταν οι ίδιοι υποστηρικτές όλων των δεινών που οδήγησαν τη χώρα ως εδώ... Τώρα θα μάθουν ότι δεν μπορούν να μας κουνάνε το δάχτυλο», κατέληξε

«αποκατάσταση των αδικιών» από το Μνημόνιο, αρχής γενομένης από τη στήριξη των χαμηλοσυνταξιούχων (με κατώτατο πλαφόν τα 700 ευρώ) και των πολυτέκνων.

«ΑΠΕΤΑΞΑΜΗΝ». Το κύριο βάρος του προέδρου της ΝΔ, στην πρεμιέρα της προεκλογικής εκστρατείας, έπεσε πάντως στην αποκήρυξη κάθε μορφής συγκυβέρνησης. «Δεν επιδιώκουμε κανενός τύπου συγκυβέρνηση, διότι θέλω να κυβερνήσουμε τη χώρα με λυμένα τα χέρια. Οχι κάνοντας συμβιβασμούς σε κάθε βήμα. Δεν θα μπορέσω να αλλάξω τα πράγματα όταν πρέπει να κυβερνώ πατώντας πάνω σε εύθραυστες ισορροπίες ενός ετοιμόρροπου κυβερνητικού συνασπισμού. Χωρίς αυτοδυναμία δεν μπορεί να κυβερνηθεί ο τόπος...

Το αντίθετο της αυτοδυναμίας δεν είναι η συγκυβέρνηση. Είναι η αδυναμία. Άλλο πράγμα η εθνική συνεννόηση με όλους και εντελώς διαφορετικό η συγκυβέρνηση. Ευχαριστώ, δεν θα πάρω!...» είπε σε υψηλούς τόνους ενώ κατηγόρησε τον εαυτό του μέσα από μια αναγκαστική συγκυβέρνηση με τη Νέα Δημοκρατία.